

Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2012. Feiten en cijfers

Citation for published version (APA):

Meng, C. M., & Huijgen, T. G. (2013). *Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2012. Feiten en cijfers*. ROA. ROA Fact Sheets No. 002 <https://doi.org/10.26481/umarof.2013002>

Document status and date:

Published: 01/01/2013

DOI:

[10.26481/umarof.2013002](https://doi.org/10.26481/umarof.2013002)

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2012

Feiten en cijfers

ROA Fact Sheet

ROA-F-2013/2

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt | ROA
Research Centre For Education and the Labour Market | ROA

1. Inleiding

Het ROA verricht jaarlijks onderzoek onder schoolverlaters naar de overgang van school naar vervolgopleiding of arbeidsmarkt. Dit fact sheet presenteert de resultaten van de meting die eind 2012 door het ROA is gehouden onder de afgestudeerden van het schooljaar 2010-2011, dat wil zeggen ongeveer anderhalf jaar na het voltooiën van de opleiding. De resultaten hebben betrekking op nagenoeg de volle breedte van het onderwijs: VMBO, MBO-BOL, MBO-BBL, HAVO, VWO en HBO.¹ Binnen het MBO wordt er nog onderscheid gemaakt tussen enerzijds de twee verschillende leerwegen (BOL en BBL) en anderzijds binnen een leerweg tussen de 4 niveaus. De data in het fact sheet zijn geaggregeerd over de onderwijssectoren, maar in de bijlage wordt ook nog een overzicht gegeven van de cijfers per opleidingsniveau gedifferentieerd naar studierichting. De resultaten voor het HBO hebben vanwege de vergelijkbaarheid alleen betrekking op de afgestudeerden van voltijd opleidingen. Voor de volledige resultaten met betrekking tot 2012 wordt verwezen naar het ROA-rapport *Schoolverlaters tussen onderwijs en arbeidsmarkt 2012*. In totaal zijn 75.513 gediplomeerde schoolverlaters en afgestudeerden benaderd. De totale respons bedroeg 32%.

Het onderzoek onder de gediplomeerde schoolverlaters en afgestudeerden vond in het najaar van 2012 in een uitzonderlijk economische context plaats. Voor het vierde jaar op rij kende Nederland lage en deels zelfs negatieve economische groeicijfers. Deze aanhoudende economische crisis heeft dan ook zijn neerslag in de hier gepresenteerde cijfers. Dit geldt niet alleen voor de indicatoren rechtstreeks gerelateerd aan de arbeidsmarktintrede (bijvoorbeeld werkloosheid of werkzekerheid) maar dit kan ook van invloed zijn op de manier waarop jongeren de afgeronde opleiding beoordelen. De lezer dient hier rekening mee te houden.

2. Voorbereiding

Tabel 1 laat zien in hoeverre men geslaagd is in het startbewaam maken van leerlingen voor de arbeidsmarkt. Van de totale gediplomeerde uitstroom vindt 39% dat de gevolgde opleiding een goede basis biedt om te starten op de arbeidsmarkt. Dit percentage is het laagst bij gediplomeerden van VMBO (1 op de 4 gediplomeerde VMBO'ers vindt de opleiding een goede basis voor de arbeidsmarktintrede), en het hoogst bij niveau 4 van het BBL (61%). Voor BOL en het BBL geldt in het algemeen verder dat met het toenemende niveau de tevredenheid over de opleiding als basis om te starten op de arbeidsmarkt stijgt. Nadere analyses laten zien dat de economische crisis daarbij duidelijk zijn neerslag heeft op het oordeel van de gediplomeerden en afgestudeerden wat de basis betreft om te starten op de arbeidsmarkt. Zo

was in 2008 nog 59% van de gediplomeerden van het BBL en 48% van de gediplomeerden van het BOL tevreden met dit aspect terwijl het in 2012 51% (BBL), respectievelijk, 41% (BOL) is. In het HBO vindt iets minder dan de helft (48%) de gevolgde opleiding een goede basis om te kunnen starten op de arbeidsmarkt.

In tabel 1 wordt tevens weergegeven welk deel van de gediplomeerden de gevolgde opleiding een goede basis vindt voor het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden gedurende de (onderwijs)loopbaan. In tegenstelling tot de vraag in hoeverre de opleiding een goede basis vormt voor het starten op de arbeidsmarkt, de korte termijn doelstelling van het onderwijs, zeggen deze cijfers iets over de langere termijn doelstelling van het onderwijs. Van de totale groep gediplomeerden is 57% van mening dat de gevolgde opleiding een goede basis vormt voor de verdere ontwikkeling van kennis en vaardigheden. BBL'ers en HBO'ers zijn daarbij iets vaker dan gemiddeld tevreden over deze lange termijn doelstelling van het onderwijs. De gediplomeerden van de niveau 4 BBL-opleidingen zijn hier met 70% het vaakst tevreden over.

Tabel 1

Starten op arbeidsmarkt en verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden

	Opleiding biedt goede basis om te starten op de arbeidsmarkt (%)	Opleiding biedt goede basis voor het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden (%)
VMBO	25	55
MBO-BOL 1	35	45
MBO-BOL 2	40	57
MBO-BOL 3	46	55
MBO-BOL 4	40	55
MBO-BBL 1	30	40
MBO-BBL 2	45	54
MBO-BBL 3	56	64
MBO-BBL 4	61	70
HBO	48	63
Totaal	39	57

Bron: ROA (SIS)

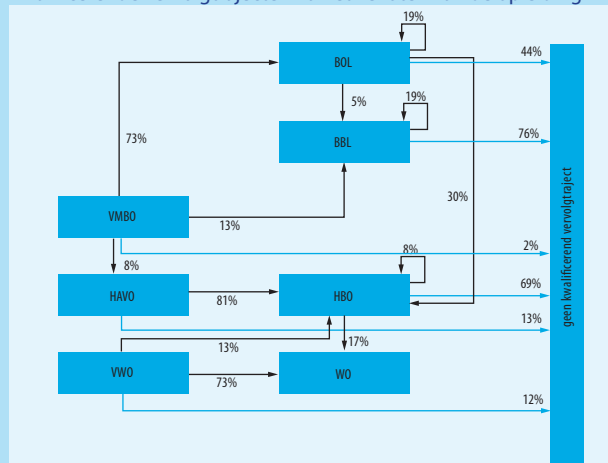
3. Vervolgonderwijs

Na het afronden van de studie kunnen schoolverlaters er voor kiezen om de arbeidsmarkt te betreden of om verder te leren. In figuur 1 staat een overzicht van de kwalificerende vervolgtrajecten van de gediplomeerde schoolverlaters uit het onderzoek. De figuur vermeldt per onderwijssoort het percentage van de gediplomeerde schoolverlaters dat sinds het moment van afstuderen naar een bepaald kwalificerend vervolgtraject is gegaan evenals het percentage dat niet voor een kwalificerend vervolgtraject heeft gekozen. Voor de duidelijkheid zijn in de figuur de BOL- en BBL-niveaus samengevoegd en worden alleen vervolgtrajecten met een aandeel van ten minste 5% weergegeven.

1. Het onderzoek onder de afgestudeerden van het WO vindt sinds 2009 tweejaarlijks plaats. In 2012 heeft geen landelijke meting onder deze groep afgestudeerden plaatsgevonden.

Van het AVO stroomt het overgrote deel door naar een vervolgopleiding. Van de totale groep HAVO-respondenten is 81% doorgestroomd naar een HBO-opleiding. Van de VWO'ers is 13% naar het HBO gegaan en heeft het merendeel (73%) voor een studie in het WO gekozen. Van de gediplomeerde VMBO-respondenten gaat minder dan 5% niet verder met een vervolgopleiding. De doorstroom van VMBO naar HAVO is volgens de figuur een kleine 8%.²

Figuur 1
Kwalificerende vervolgotrajecten na het verlaten van de opleiding

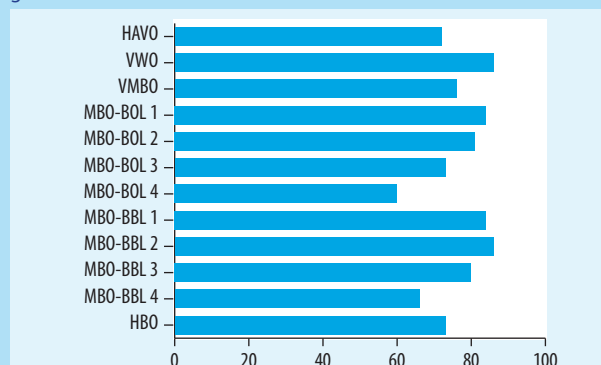

Bron: ROA (SIS)

Aan de schoolverlaters die doorstromen naar een vervolgopleiding is gevraagd hoe zij de aansluiting beoordelen tussen de voltooide opleiding en de vervolgopleiding. Figuur 2 geeft weer welk deel van de verder lerende schoolverlaters deze aansluiting redelijk of goed vindt. De overgrote meerderheid van de doorstromers naar een vervolgopleiding is van mening dat de aansluiting tussen de eerder gevolgde opleiding en de vervolgopleiding redelijk tot goed is. Bij het MBO-BOL valt op dat het oordeel over een goede aansluiting duidelijk afneemt naarmate het gevolgde onderwijsniveau toeneemt. Is 84% van de gediplomeerden van het MBO-BOL niveau 1 tevreden over de aansluiting, onder de gediplomeerden van het hoogste MBO-BOL niveau is het gemiddeld 'slechts' 60%. Dit betekent natuurlijk tegelijkertijd dat bijna 40% de aansluiting matig of slecht vindt. Hierbij dient rekening mee gehouden te worden dat voor de gediplomeerden van de lagere MBO-BOL opleidingen de doorstroom naar een vervolgopleiding in de regel binnen het MBO plaatsvindt terwijl doorleren voor de gediplomeerden van het MBO niveau 4 in de regel een overstap naar het HBO betekend.

Figuur 2

Percentage van de verder lerende schoolverlaters dat de aansluiting tussen de gevolgte opleiding en de vervolgopleiding voldoende of goed vindt

Bron: ROA (SIS)

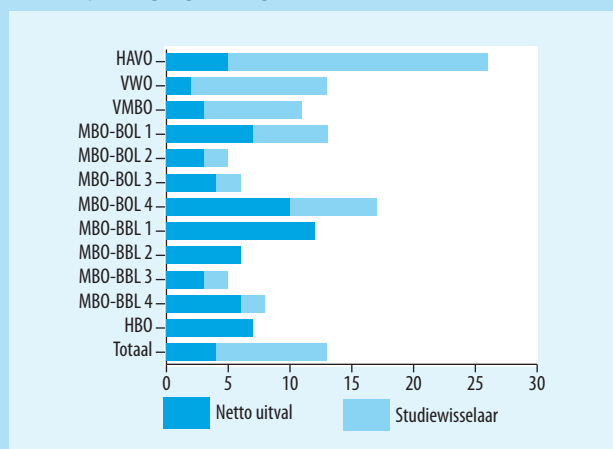
Naast het totale aandeel jongeren dat de vervolgopleiding voortijdig verlaat, laat figuur 3 zien welk deel van hen de vervolgopleiding op het enquêtemoment heeft verlaten zonder aan een nieuwe studie begonnen te zijn (de netto uitvallers) en welk deel van vervolgopleiding gewisseld is. In totaal geeft 13% van de verder lerende schoolverlaters op het enquêtemoment aan gestopt te zijn met de aanvankelijk gekozen vervolgopleiding. Van alle onderwijsniveaus zijn het de Havisten die het vaakst voortijdig stoppen met de vervolgopleiding (26%). Bovengemiddelde uitval in de vervolgopleiding zien we ook bij de gediplomeerden van het MBO-BOL niveau 4 (17%). Doorstromers van de MBO niveau 1 opleidingen en het VWO doen het gemiddeld wat dit aspect betreft. Doorstromers van het HBO en de andere MBO niveaus doen het beter dan gemiddeld.

Het percentage 'afhakkers' vlak na aanvang van de vervolgstudie is in werkelijkheid echter minder problematisch dan het op het eerste gezicht lijkt. Wellicht nog belangrijker dan de totale groep 'afhakkers' is het percentage van hen dat ook niet meer aan een andere studie begint. Met andere woorden de netto uitval is nog interessanter dan de bruto uitval. Daarom rijst de vraag: welk deel van de uitvallers zijn studiewisselaars en welk deel heeft daadwerkelijk het onderwijs verlaten? Van de 13% doorstromers die voortijdig gestopt zijn met de vervolgopleiding is 9%-punt van studie gewisseld. Deze jongeren blijven dus voor het onderwijs behouden, maar lijken in eerste instantie een verkeerde studiekeuze te hebben gemaakt. De overige 4%-punt bestaat uit netto uitvallers. Vergelijkbare cijfers zien we ook voor de doorstromers van het VMBO (8% studiewisselaars en 3% netto uitval). Het relatief grote percentage uitvallers onder Havisten bestaat voor het grootste deel uit studiewisselaars (21%) en dat geldt nog in sterkere mate voor de gestopte VWO'ers (11%-punt is van studie gewisseld en 2%-punt definitief gestopt). Hiertegenover staat dat de, weliswaar relatief kleine, groep gediplomeerden van het MBO-BBL dat de vervolgopleiding vroegtijdig verlaat het onderwijs dan ook vaak definitief verlaat.

2. Vanuit de theoretische leerweg van het VMBO stroomt 17% van de gediplomeerde respondenten door naar het HAVO.

Figuur 3

Percentage van de verder lerende schoolverlaters dat de vervolgopleiding voortijdig heeft verlaten (netto uitval) en het percentage dat andere opleiding is gaan volgen (studiewisselaars)

Bron: ROA (SIS)

4. Arbeidsmarkt

In plaats van te kiezen voor een vervolgopleiding kunnen gediplomeerden er natuurlijk eveneens voor kiezen om een baan te zoeken en zich aan te bieden op de arbeidsmarkt. De jongeren die in dit fact sheet centraal staan hebben hun diploma daarbij in het schooljaar 2010-2011 behaald. Het gros van hen behaalde het diploma in het voorjaar/zomer 2011 en daarmee midden in een economische crisis.

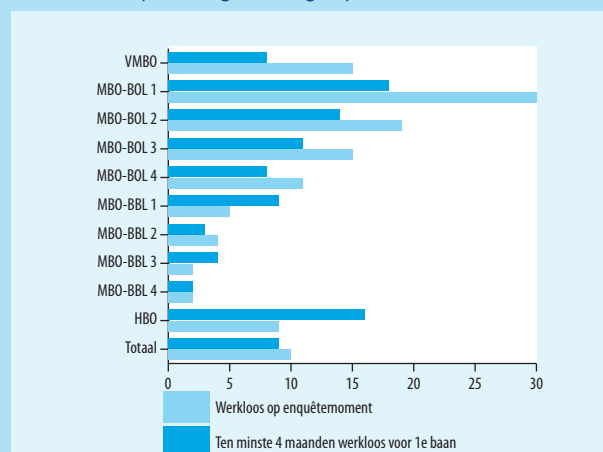
Er zijn verschillende indicatoren die aangeven hoe soepel de overgang tussen onderwijs en arbeidsmarkt verloopt voor schoolverlaters. Allereerst kan er bijvoorbeeld gekeken worden naar het werkloosheidsniveau onder schoolverlaters die zich aanbieden op de arbeidsmarkt (figuur 4). De totale werkloosheid onder schoolverlaters op het moment van enquêteren bedraagt 9,6%, wat een stijging van 2,2%-punt tegenover de meting in het najaar van 2011 betekent. De gevolgen van de aanhoudende economische crisis blijken vooral uit de hoge werkloosheid onder laagopgeleiden. Onder VMBO'ers is de werkloosheid 15% (2011: 12%). De werkloosheid onder BOL-gediplomeerden verschilt aanzienlijk tussen de lagere en hogere niveaus. Van de schoolverlaters van niveau 1 is maar liefst 30% werkloos en van de schoolverlaters van niveau 2 is dit nog steeds 19%. Terwijl voor BOL niveau 1 daarmee de werkloosheid tegenover meting 2011 licht daalde, is het werkloosheidspercentage onder de gediplomeerden van BOL niveau 2 verder gestegen. Ook het werkloosheidspercentage onder de afgestudeerden van BOL niveau 3 (15%) en niveau 4 (11%) laat een duidelijke stijging zien (2011: 10%, respectievelijk 7%). Onder de gediplomeerden van het BBL is er minder werkloosheid, en bovendien verschillen de werkloosheidspercentages tussen schoolverlaters van niveau 1 (5%) en niveau 4 (2%) niet zoveel van elkaar. Ook is er gemiddeld genomen bij de gediplomeerden van het BBL geen verdere stijging in werkloosheidspercentages sinds 2011 te zien. Het werk-

loosheidspercentage onder afgestudeerden van het HBO bedraagt afgerond 9% (2011: 7%).

Het werkloosheidspercentage op het enquêtemoment zegt echter niet alles over hoe soepel de intrede op de arbeidsmarkt verlopen is. In dezelfde figuur staan daarom cijfers met betrekking tot de zoekduur naar de eerste baan. De figuur geeft weer welk deel van de schoolverlaters 4 maanden of langer werkloos is geweest voordat de eerste baan gevonden werd. Gediplomeerden van het niveau 1 en 2 van het beroepsonderwijs binnen BOL (18%, respectievelijk 14%) en van HBO (16%) zoeken doorgaans het vaakst vier maanden of langer alvorens hun eerste baan te vinden. BBL'ers hebben de minste tijd nodig bij de zoektocht naar hun eerste baan. Dit hangt zonder twijfel samen met het feit dat de gediplomeerden van het MBO-BBL regelmatig bij de werkgever waar zij de opleiding hebben gevolgd blijven werken. Tot slot geldt voor zowel de gediplomeerde BOL-uitstroom als de gediplomeerde BBL-uitstroom dat naarmate het niveau van de voltooide opleiding lager is, er langer gezocht moet worden voordat de eerste baan gevonden wordt.

Figuur 4

Werkloosheidspercentage onder gediplomeerde schoolverlaters

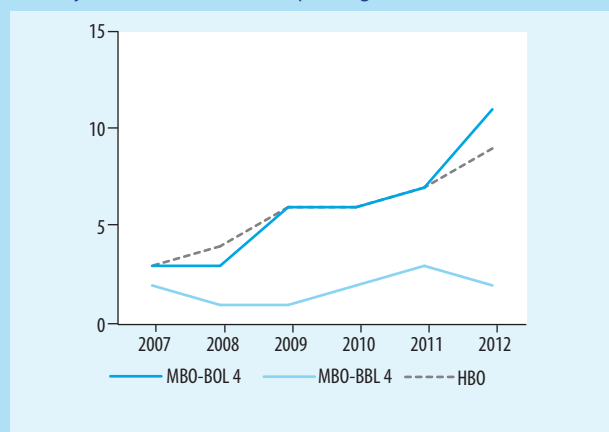

Bron: ROA (SIS)

Figuur 5 geeft de ontwikkeling van de werkloosheid voor de niveau 4 opleiding van het MBO en de afgestudeerden van het HBO weer. Nadat de werkloosheid in 2007 en 2008 relatief laag was, zien we in 2009 als gevolg van de uitbraak van de economische crisis onder de afgestudeerden van het MBO-BOL niveau 4 en het HBO een duidelijke stijging in de werkloosheid terwijl het werkloosheidspercentage onder de gediplomeerden van het MBO-BBL niveau 4 constant bleef. Na een korte stabilisatie in 2010 loopt in 2011 en nog duidelijker in 2012 de werkloosheid onder de gediplomeerden van het MBO-BOL niveau 4 en het HBO verder op. Wat de kans op werk betreft lijkt de economische crisis de gediplomeerden van het MBO-BBL niveau 4 niet echt te raken.

Figuur 5

Trendcijfers werkloosheid naar opleidingsniveau, 2007-2012

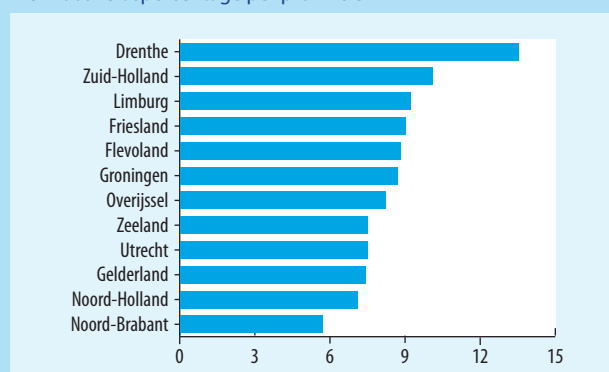

Bron: ROA (SIS)

In figuur 6 worden de werkloosheidspercentages van schoolverlaters (MBO en HBO) per provincie weergegeven. Het gaat hierbij om de provincie waar de schoolverlaters op het enquêtemoment wonen. Schoolverlaters uit Drenthe (14%), Zuid-Holland (10%), Limburg (9%) en Friesland (9%) zijn het vaakst werkloos. Wat betreft het werkloosheidspercentage kunnen schoolverlaters in 2012 het beste wonen in Noord-Brabant (6%).

Figuur 6

Werkloosheidspercentage per provincie

Bron: ROA (SIS)

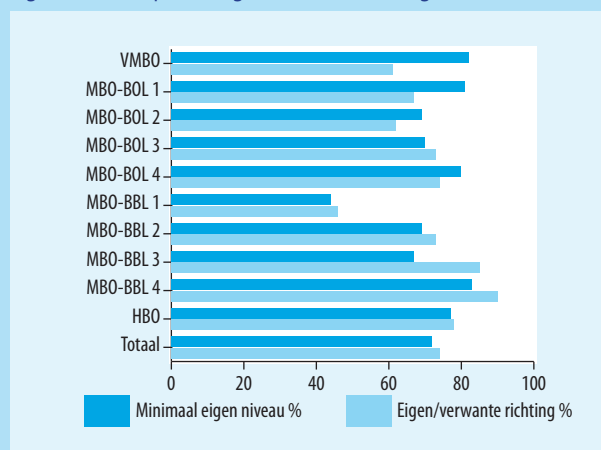
Naast werkloosheidscijfers zijn er nog enkele andere belangrijke indicatoren die een beeld geven van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Figuur 7 laat zien hoe goed het werk van schoolverlaters aansluit bij hun afgeronde opleiding wat betreft niveau en richting. Van alle werkende schoolverlaters heeft gemiddeld zo'n driekwart een baan op minimaal het eigen opleidingsniveau. Van de werkende VMBO-uitstroom geeft 82% aan een baan op minimaal het eigen opleidingsniveau te hebben. Dit kan verklaard worden door het feit dat er weinig banen zijn waarvoor het vereiste opleidingsniveau lager is dan VMBO. Ook gediplomeerde schoolverlaters van MBO-BOL niveau 4 (80%) en MBO-BBL niveau 4 (83%) vinden relatief vaak een baan op ten minste het eigen niveau. Bovendien blijken bijna 8

op de 10 HBO-afgestudeerden een functie op minimaal het eigen niveau te hebben (77%).

Naast het niveau van de functie is ook de richting van de functie van belang om iets te kunnen zeggen over de kwaliteit van de baan. In de vragenlijst is daarom gevraagd om aan te geven wat volgens de werkgever de vereiste opleidingsrichting is. De vereiste opleidingsrichting zegt iets over de mate waarin iemand werkzaamheden verricht die binnen het beroependomein vallen waarvoor hij of zij is opgeleid. Uit figuur 7 blijkt dat schoolverlaters van het VMBO en het laagste niveau binnen het MBO het minst vaak werkzaam zijn binnen het eigen beroependomein. Van de gediplomeerden van MBO-BOL niveau 3 en 4 werk zo'n 74% binnen het eigen beroependomein, terwijl dit op dit niveau bij de BBL'ers tussen de 85% (niveau 3) en zelfs 90% (niveau 4) is. Van de HBO'ers werkt 78% in de eigen richting of in een verwante richting.

Figuur 7

Percentage werkzame schoolverlaters met een baan op minimaal eigen niveau en percentage met een baan in eigen/verwante richting

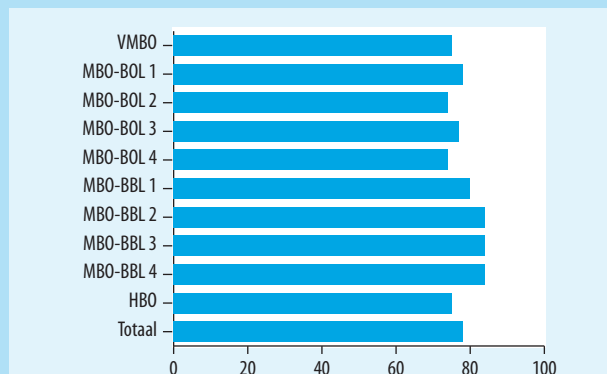

Bron: ROA (SIS)

De geënquêteerden is eveneens gevraagd wat zij vinden van de algemene aansluiting tussen de gevolgde opleiding en de huidige functie. Figuur 8 geeft weer welk deel van de werkzame schoolverlaters de aansluiting voldoende of goed vindt. BBL-gediplomeerden zijn op alle niveaus het vaakst tevreden wat de aansluiting betreft. Een mogelijke verklaring hiervoor is de sterkere relatie tussen opleiding en arbeidsmarkt in de BBL. In het HBO is 75% van de werkende afgestudeerden van mening dat de aansluiting tussen opleiding en werk voldoende of goed is. Hoewel werkende van het BOL-niveau 2 het minst tevreden over de aansluiting blijken te zijn, vindt van deze groep nog altijd 74% dat de aansluiting tussen opleiding en huidige functie voldoende of goed is.

Figuur 8

Percentage werkzame schoolverlaters dat de aansluiting tussen opleiding en werk als goed of voldoende beoordeelt

Bron: ROA (SIS)

Een andere indicator voor de kwaliteit van het werk en de transitie tussen onderwijs en arbeidsmarkt is de beloning die werkzame schoolverlaters ontvangen. In tabel 2 wordt per opleidingsniveau het gemiddelde bruto uurloon weergegeven. Het uurloon biedt een eerlijkere vergelijking dan het maandloon, omdat verschillen in het maandloon ook veroorzaakt kunnen worden door het aantal gewerkte uren. Het gemiddeld bruto uurloon neemt zoals verwacht toe met het opleidingsniveau. Het gemiddeld bruto uurloon van werkende VMBO-schoolverlaters is € 4,46, hetgeen vergelijkbaar is met meting 2011. Bij de gediplomeerden van BOL varieert het bruto uurloon tussen € 7,22 (niveau 1) en € 10,03 (niveau 4) en bij de gediplomeerden van BBL tussen € 10,91 (niveau 1) en € 13,40 (niveau 4). De startsalarissen van de gediplomeerden van het MBO vallen daarmee, met uitzondering van niveau 1, gemiddeld lager uit dan in meting 2011.³ Het gemiddeld bruto uurloon onder afgestudeerde HBO'ers is € 13,28 wat wederom een lichte daling tegenover de meting in 2011 is.

Tabel 2

Gemiddeld bruto uurloon

	Bruto uurloon (euro)
VMBO	4,46
MBO-BOL 1	7,22
MBO-BOL 2	7,83
MBO-BOL 3	9,21
MBO-BOL 4	10,03
MBO-BBL 1	10,91
MBO-BBL 2	10,56
MBO-BBL 3	12,1
MBO-BBL 4	13,4
HBO	13,28

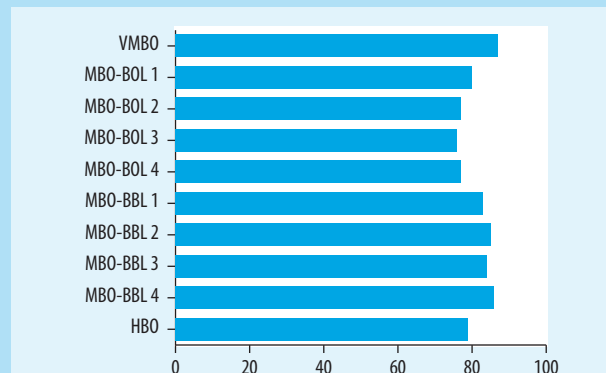
Bron: ROA (SIS)

5. Tevredenheid met opleiding achteraf

In figuur 9 wordt het percentage gediplomeerde schoolverlaters weergegeven dat de afgeronde opleiding, achteraf gezien, opnieuw zou volgen. De overgrote meerderheid van de gediplomeerde schoolverlaters zou achteraf gezien opnieuw kiezen voor de gevolgde opleiding. Onder de gediplomeerden van het VMBO is dit 87%. In het MBO varieert het percentage dat wederom dezelfde opleiding zou kiezen tussen 76% (MBO-BOL niveau 3) en 86% (MBO-BBL niveau 4) en onder de afgestudeerden van het HBO is dit 79%.

Figuur 9

Gevolgde opleiding opnieuw kiezen

Bron: ROA (SIS)

3. BBL-schoolverlaters verdienen gemiddeld genomen iets meer dan hun studiegenoten van BOL, wat verklaard kan worden uit het feit dat werkende BBL'ers gemiddeld ouder zijn dan werkende BOL'ers en vaak al iets meer werkervaring hebben opgebouwd.

Algemeen

	Opleiding goede basis om te starten op arbeidsmarkt (%)	Opleiding goede basis voor verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden (%)	Opleiding achteraf opnieuw kiezen %
VMBO	25	55	87
VMBO theoretische leerweg	22	57	87
VMBO landbouw	24	49	85
VMBO techniek	31	53	88
VMBO economie	28	55	84
VMBO gezondheidszorg	26	55	90
VMBO intersectoraal	23	58	90
MBO	45	57	80
BOL	41	55	77
BOL 1	35	45	80
BOL 2	40	57	77
BOL 2 landbouw	22	49	72
BOL 2 techniek	41	54	83
BOL 2 economie	43	53	71
BOL 2 gezondheidszorg	40	64	79
BOL 3	46	55	76
BOL 3 landbouw	31	43	74
BOL 3 techniek	51	64	77
BOL 3 economie	41	52	70
BOL 3 gezondheidszorg	63	66	88
BOL 3 gedrag en maatschappij	42	51	73
BOL 4	40	55	77
BOL 4 landbouw	42	58	73
BOL 4 techniek	46	60	77
BOL 4 economie	35	52	76
BOL 4 gezondheidszorg	50	60	81
BOL 4 gedrag en maatschappij	33	52	78
BBL	51	59	84
BBL 1	30	40	83
BBL 2	45	54	85
BBL 2 landbouw	50	69	86
BBL 2 techniek	47	53	87
BBL 2 economie	28	39	79
BBL 2 gezondheidszorg	56	69	82
BBL 3	56	64	84
BBL 3 landbouw	41	59	80
BBL 3 techniek	53	66	85
BBL 3 economie	47	57	78
BBL 3 gezondheidszorg	76	72	89
BBL 3 gedrag en maatschappij	52	64	81

Algemeen

	Opleiding goede basis om te starten op arbeidsmarkt (%)	Opleiding goede basis voor verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden (%)	Opleiding achteraf opnieuw kiezen %
BBL 4	61	70	86
BBL 4 landbouw	-	-	-
BBL 4 techniek	51	70	92
BBL 4 economie	55	59	82
BBL 4 gezondheidszorg	76	79	86
BBL 4 gedrag en maatschappij	59	74	82
HBO	48	63	79
HBO landbouw	53	66	74
HBO techniek	60	67	85
HBO economie	48	63	73
HBO gezondheidszorg	56	68	86
HBO gedrag en maatschappij	38	57	76
HBO onderwijs	51	57	86
HBO taal en cultuur	26	68	85
Totaal	39	57	85
Bron: ROA (SIS)			

Vervolgopleiding

	Aansluiting redelijk/goed %	Netto uitval in vervolgoopleiding %	Studiewisselaar in vervolgoopleiding %
HAVO/VWO	78	3	17
HAVO	72	5	21
VWO	86	2	11
VMBO	76	3	8
VMBO theoretische leerweg	74	2	8
VMBO landbouw	75	1	7
VMBO techniek	78	3	6
VMBO economie	81	2	11
VMBO gezondheidszorg	78	2	8
VMBO intersectoraal	80	3	12
MBO	71	7	4
BOL	68	7	5
BOL 1	84	7	6
BOL 2	81	3	2
BOL 2 landbouw	81	9	0
BOL 2 techniek	83	0	2
BOL 2 economie	76	6	3
BOL 2 gezondheidszorg	83	4	1
BOL 3	73	4	2
BOL 3 landbouw	67	3	0
BOL 3 economie	87	4	1
BOL 3 gezondheidszorg	79	8	3
BOL 3 gedrag en maatschappij	85	6	1
BOL 4	60	10	7
BOL 4 landbouw	58	7	5
BOL 4 techniek	55	8	9
BOL 4 economie	60	12	6
BOL 4 gezondheidszorg	71	11	4
BOL 4 gedrag en maatschappij	57	9	7
BBL 1	84	12	0
BBL 2	86	6	0
BBL 3	80	3	2
BBL 4	63	6	2
HBO	73	7	0
HBO landbouw	76	4	0
HBO techniek	68	8	0
HBO economie	71	7	0
HBO gezondheidszorg	80	4	0
HBO gedrag en maatschappij	69	10	1
HBO onderwijs	83	3	0
HBO taal en cultuur	75	7	0

Bron: ROA (SIS)

Arbeidsmarkt

	Minimaal op eigen niveau %	Eigen/verwante richting %	Aansluiting voldoende/goed %	Werkloos %	Intrede werkloosheid > 3 mnd. %	Bruto uurloon euro
VMBO	82	61	75	15	8	4,46
VMBO theoretische leerweg	62	39	62	24	6	4,33
VMBO landbouw	86	63	75	11	6	4,98
VMBO techniek	94	77	76	7	8	5,00
VMBO economie	78	53	87	23	15	4,00
VMBO gezondheidszorg	85	60	78	11	8	4,14
VMBO intersectoraal	65	52	57	20	8	2,81
MBO	71	75	80	8	7	10,73
BOL	75	71	75	14	10	9,37
BOL 1	81	67	78	30	18	7,22
BOL 2	69	62	74	19	14	7,83
BOL 2 landbouw	73	71	82	21	13	5,70
BOL 2 techniek	67	66	68	17	18	8,05
BOL 2 economie	66	55	76	18	16	7,78
BOL 2 gezondheidszorg	76	66	79	21	9	7,87
BOL 3	70	73	77	15	13	9,21
BOL 3 landbouw	53	57	65	14	6	6,03
BOL 3 techniek	62	85	74	22	23	9,58
BOL 3 economie	65	62	72	19	14	8,60
BOL 3 gezondheidszorg	82	87	87	3	3	10,12
BOL 3 gedrag en maatschappij	72	70	73	19	9	9,74
BOL 4	80	74	74	11	8	10,03
BOL 4 landbouw	72	64	67	16	8	9,08
BOL 4 techniek	79	73	71	6	7	10,06
BOL 4 economie	73	65	74	14	10	9,30
BOL 4 gezondheidszorg	90	89	79	6	5	11,13
BOL 4 gedrag en maatschappij	80	77	70	14	9	10,26
BBL	68	78	83	3	4	11,70
BBL 1	44	46	80	5	8	10,91
BBL 2	69	73	84	4	2	10,56
BBL 2 landbouw	57	64	81	7	2	9,51
BBL 2 techniek	67	73	82	2	1	10,67
BBL 2 economie	58	65	79	11	4	10,04
BBL 2 gezondheidszorg	93	84	95	3	2	11,22
BBL 3	67	85	84	2	4	12,10
BBL 3 landbouw	52	76	83	2	4	12,31
BBL 3 techniek	63	86	81	0	2	12,55
BBL 3 economie	66	80	82	7	6	9,65
BBL 3 gezondheidszorg	71	92	91	1	4	13,28
BBL 3 gedrag en maatschappij	88	87	78	6	5	13,18

Trendcijfers werkloosheid

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
HAVO	2	8	17	18	19	11	17	17	19	15	9	31
VWO	6	4	13	15	19	5	23	11	12	18	9	20
VMBO	6	3	7	6	12	6	6	9	6	8	12	15
MBO-BOL 1/2	7	8	16	25	21	13	9	10	16	16	20	20
MBO-BOL 3/4	2	4	4	11	8	6	3	3	8	6	8	12
MBO-BBL 1/2	-	-	-	-	-	-	3	1	4	5	5	4
MBO-BBL 3/4	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2	2	2
HBO	3	3	6	6	5	5	3	4	6	6	7	9

-: Niet beschikbaar

Opmerking: In de metingen van 2000 t/m 2002 betreft het schoolverlaters van MAVO/VBO. Vanaf de meting 2003 betreft het schoolverlaters van VMBO.

Toelichting: Het jaartal heeft betrekking op het meetjaar. In 2012 is het cohort 2010-2011 bevraagd.

Colofon

© Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA).
Niets uit deze uitgave mag op enige manier worden verveelvoudigd
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de directeur
van het ROA.

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt
Maastricht University
School of Business and Economics
secretary-roa-sbe@maastrichtuniversity.nl
www.roa.nl

Vormgeving
ROA secretariaat, Maastricht

juli 2013

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt
Postbus 616
6200 MD Maastricht
T +31 43 3883647
F +31 43 3884914
secretary-roa-sbe@maastrichtuniversity.nl
www.roa.nl

Maastricht University
School of Business and Economics